

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117222832
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2117222832.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobcu: Allianz - Slovenská poisťovňa, a.s., so sídlom Dostojevského rad 4, Bratislava, IČO: 00 151 700, proti žalovanej: G. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XX, zastúpená advokátom: Mgr. Jaroslava Krajčovičová Šoková, SNP 10, Hlohovec, o zaplatenie 1.178,18 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 38Csp/110/2017-89 zo dňa 12.12.2018, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie proti výroku I. a II. napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a.
- II. Vo výrokoch III. a IV. odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie r u š í a vec v zrušenom rozsahu v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol nasledovne :

„ I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 200,- Eur zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 728,18 Eur v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- Eur splatných vždy do 25. dňa v mesiaci s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku s tým, že v prípade omeškania sa s plnením č o i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh.

III. Vo zvyšku žalobu zamieta.

IV. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 58 %.

2. Rozhodnutie odôvodnil s použitím § 144, § 145 ods. 2, § 146 ods. 1, § 232 ods. 2 až 4 Civilného sporového poriadku, § 652 ods.1, § 655 ods.1, § 658, § 662 ods. 1 a 2 Obchodného zákonníka, § 251, § 255, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku a vecne tým, že žalobca sa žalobou zo dňa 01.12.2017, doručenou súdu dňa 05.12.2017 domáhal zaplatenia sumy vo výške 1.178,18 Eur, ako aj náhrady trov konania.

3. Vecne argumentoval tým, že žalobca so žalovanou uzavrel dňa 30.07.2015 Zmluvu obchodnom zastúpení pri sprostredkovaní poistenia v univerzálnej sieti (ďalej aj „Zmluva“), ktorou sa reprezentant (žalovaná) zaviazala vykonávať finančné sprostredkovanie v sektore poistenia medzi poisťovňou a klientami poisťovne alebo potenciálnymi klientami poisťovne o poistenie poskytované poisťovňou. Žalobca poukázal na čl. V bod 1, 3, 4 a 5 Zmluvy, v zmysle ktorých poisťovňa zaplatí reprezentantovi províziu, ktorú je reprezentant povinný vrátiť, ak zanikne reprezentantom sprostredkované poistenie alebo v priebehu trvania poistenia dôjde k zníženiu výšky ročného poistenia. V zmysle províznych listov za mesiac február až august a december 2016 a provízneho listu za mesiac máj, júl, august a október 2017 je žalovaná povinná vrátiť žalobcovi dlh, ktorý vznikol z titulu storna provízie v celkovej výške 1.178,18 Eur.

Dňa 10.10.2016 žalovaná požiadala o zrušenie zápisu v registri, podregister poistenia alebo zaistenia, zoznam viazaných finančných agentov vedenom Národnou bankou Slovenska, ktorý bol dňa 17.10.2016 zrušený. Žalovaná bola o výške provízií, resp. o výške dlhu informovaná províznymi listami, ktoré jej žalobca pravidelne zasielal. Osobitne listom zo dňa 06.12.2016 žalobca žalovanú vyzval na úhradu jej dlhu z titulu storna provízie v celkovej výške 1.166,18 Eur v lehote 30 kalendárnych dní odo dňa doručenia výzvy. Žalovaná si uvedenú výzvu prevzala, ale dlh nesplnila. Dňa 15.12.2016 uzatvoril žalobca so žalovanou Dohodu o splátkovom kalendári a uznaní záväzku o možnosti splácať dlh vo výške 1.166,18 Eur formou splátok, ktorú však žalovaná porušila. Opakovane listom zo dňa 06.04.2017 žalobca žalovanú vyzval na úhradu dlhu a dňa 25.04.2017 uzatvoril žalobca so žalovanou dohodu o splátkovom kalendári a uznaní záväzku o možnosti splácať dlh vo výške 1.351,93 Eur formou splátok, ktorú žalovaná porušila. Dlž žalovanej bol ku dňu podania žaloby znížený o sumu 173,13 Eur.

4. Súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel vydaním platobného rozkazu č. k. 38Csp/110/2017-44 zo dňa 10.04.2018, proti ktorému žalovaná podala včas odpor s vecným odôvodnením, preto súd uznesením č. k. 38Csp/110/2017-58 zo dňa 29.05.2018 platobný rozkaz zrušil.

5. Žalovaná vo vyjadrení k žalobe uviedla, že uznáva dlh, ktorý ku dňu podania žaloby bol vo výške 1.178,18 Eur to titulom storna provízie. Dňa 01.01.2018 bola z jej strany uhradená suma 100,- Eur a v mesiaci apríl 2018 opätovne suma 100,- Eur. Do omeškania sa s plnením splátok dostala z dôvodu ťažkej rodinnej a sociálnej situácie, nakoľko je invalidná dôchodkyňa, dôchodok do 06.12.2017 poberala vo výške 182,- Eur, dňa XX.XX.XXXX jej zomrel manžel a jej aktuálny príjem predstavuje invalidný a vdovský dôchodok vo výške 398,30 Eur, má ešte vyživovaciu povinnosť k svojmu plnoletému synovi. Žiadala, aby jej súd povolil zaplatiť zostatok dlžnej sumy v mesačných splátkach vo výške 100,- Eur mesačne. Ako dôkazy žalovaná predložila provízny list za obdobie od 01.01.2018 do 31.01.2018, potvrdenie o vklade hotovosti na účet žalobcu zo dňa 25.04.2018, výpis z účtu, rozhodnutie sociálnej poisťovne zo dňa 21.02.2018, potvrdenie o štúdiu zo dňa 18.04.2018, úmrtný list zo dňa 08.12.2017.

6. Podaním zo dňa 18.06.2018, doručeným súdu dňa vzal žalobca žalobu späť v časti istiny vo výške 200,- Eur, nakoľko žalovaná žalobcovi uhradila sumu 100,- Eur dňa 03.01.2018 a dňa 25.04.2018 sumu 100,- Eur. Žalobca zároveň súhlasil so splácaním dlhu v splátkach po 50,- Eur vzhľadom na zložitú rodinnú a sociálnu situáciu žalovanej.

7. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že s podanou žalobou súhlasí, avšak namieta výšku dlžnej sumy, nakoľko došlo k čiastočným úhradám a istina k dnešnému dňu predstavuje sumu 728,18 Eur, ktorú žiada doplatiť v splátkach po 50,- Eur vzhľadom na jej osobné a majetkové pomery. Po vykonanom dokazovaní súd zistil, že medzi stranami sporu bola dňa 30.07.2015 uzavretá Zmluva o obchodnom zastúpení v zmysle § 652 a nasl. Obchodného zákonníka, na základe ktorej žalovaná vyvíjala pre žalobcu dohodnutú činnosť špecifikovanú v čl. I predmetnej zmluvy ako finančné sprostredkovanie. Uzavretie tejto zmluvy ako aj jej obsah nebol medzi stranami sporný. V konaní nebol sporný ani nárok žalobcu, ktorý mu vznikol voči žalovanej titulom storna provízie, keď sama žalovaná uviedla, že tento ku dňu podania žaloby bol v žalobcom uplatnenej výške, a to v sume 1.178,18 Eur, výšku ani dôvod žalobcom uplatnenej sumy žalovaná nenamietala. Po čiastočnom späťvzati žaloby žalobcom z dôvodu úhrady časti dlhu žalovanou, zostala predmetom konania suma 978,18 Eur. Vzhľadom na vykonané dokazovanie mal súd za preukázané, že žalovaná do 30.11.2018 uhradila žalobcovi na istinu sumu 250,- Eur, čo preukázala predloženými províznymi listami s poníženou sumou dlhu na storno provízií a dokladom o vklade hotovosti na účet žalobcu dňa 30.11.2018. Z vyššie uvedeného je potom zrejmé, že neuhradená zostala suma vo výške 728,18 Eur (978,18 - 250), k zaplateniu ktorej súd žalovanú zaviazal a vo zvyšku žalobu zamietol.

8. Vzhľadom na výšku istiny, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovanú, a s poukazom na jej sociálnu situáciu vyplývajúcu z predložených listinných dokladov (príjem žalovanej z invalidného dôchodku spolu s vdovským dôchodkom vo výške 398,30 Eur mesačne) mal súd za to, že je dôvodné povoliť žalovanej splácanie dlhu v splátkach po 50,- eur mesačne so splatnosťou do 15. dňa v mesiaci s tým, že v prípade, že dôjde k omeškaniu s plnením čo i len jednej splátky, stane sa splatným celý dlh.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP, keď žalobcovi bola v konaní priznaná suma 728,18 Eur a žalovaná procesne zavinila zastavenie konania v časti 200,- Eur (žalobca bol nútený vziať žalobu späť z dôvodu jej úrady dlhu po

podaní žaloby), z čoho vyplýva hrubý úspech žalobcu 79 % a hrubý úspech žalovanej 21 %, a teda konečný čistý úspech žalobcu je 58 % (79 - 21). To v konečnom dôsledku znamená nárok žalobcu voči žalovanej na náhradu účelne vynaložených trov celého konania v rozsahu 58 % trov konania, keď v konaní neboli tvrdené a súd sám nezistil dôvody pre uplatnenie § 257 CSP. O výške náhrady trov konania žalobcu bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca poukazujúc predovšetkým na nesúlad výroku I. rozhodnutia s ohľadom na samotné odôvodnenie rozhodnutie, v ktorom súd prvej inštancie zastavil konanie vo výške 250,- Eur a predmetné nezrovnalosť zároveň spôsobila nesúlad výrokovej časti rozhodnutia a to vo výrokoch I., II. a III. s odôvodnením rozhodnutia. V odvolaní opätovne popísal skutkový stav veci s tým, že žalobca podáva odvolanie v zmysle ustanovenia § 355 voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie z dôvodu, že súd prvej inštancie porušil článok III. ods. 1 CSP a konaním súdu došlo k obmedzeniu práva jednej procesnej strany v práve oboznámiť sa s dôkazmi reagovať na dôkazné návrhy protistrany, ktoré mali pre rozhodnutie súdu relevanciu a zároveň porušil článok 48 ods. 2 Ústavy SR. Následne citoval bod 17 a bod 18 odôvodnenia napadnutého rozsudku a zdôraznil, že žalobca nebol oboznámený s dôkaznými prostriedkami, ktoré predložil žalovaný na pojednávaní 12.12.2018. Okresný súd si neoveril pravdivosť údajov v províznych listoch a dokladu o vklade hotovosti na účet žalobcu a ani skutočnosť, či boli platby v sume 250,- Eur skutočne pripísané na účet žalobcu. Súd v odôvodnení uvádza, že mal preukázané, že žalovaný 30.11.2018 uhradil a žalobcovi na istinu sumu 250,- Eur, čo žalovaný preukázal predloženými províznymi listami s poníženou sumou dlhu na storno provízií a dokladom o vklade hotovosti na účet žalobcu. Súd nedal žalobcovi možnosť predmetnú skutočnosť potvrdiť alebo rozporovať, ale vyhlásil, že uvedená skutočnosť je preukázaná a nesporná. Právo z provízných listov, ani skutočnosť, či boli uvedené prostriedky pripísané na účet žalobcu súd neoveril a žalobca sa k predmetnému dôkazovému prostriedku nevyjadril, nakoľko na to nedostal priestor. Províznym listom, ktorý doručil žalobca obchodným zástupcom je oficiálny list zo spracovania účtovnej uzávierky - provízií za účtovný mesiac a odráža skutočnosti súvisiace so stavom poisťnej zmluvy sprostredkovanej obchodným zástupcom. Žalovaný bol pravidelne na mesačnej báze - (provízne listy) informovaný o aktívnych poisťných zmluvách alebo poisťných zmluvách, ktoré boli stornované alebo výška poisťného na jednotlivých poisťných zmluvách sa znížila a tým sa znížil aj alikvotný nárok žalovaného na výšku výplatnej provízie v zmysle zmluvy a jej neoddeliteľných súčastí, ktorým je provízny poriadok. Predmetnou argumentáciou žalobca poukazuje na to, že v žalobnom návrhu žalobca opakovane predložil provízne listy, ktoré boli žalovanému nesporne doručené aj po ukončení zmluvy a predložil na súd žalobný návrh spolu s dôkazmi v dvoch vyhotoveniach a to za účelom naplnenia zákona a práv žalovaného a základných princípov CSP. Poukázal aj na to, že predmetné konanie nie je jediným aktívnym konaním žalobcu voči obchodným zástupcom a nemožno od neho spravodlivo požadovať sústavné sledovanie doplnenia súdneho spisu (rozsudok ESLS vo veci Milatová a ostatní c/a ČR zo dňa 21.06.2005 - sťažnosť č. 61811/00, § 59).

V súvislosti s náhradou trov konania uviedol, že netrvá na upustení od formálneho chápania pomer úspechu vo veci a k pristúpeniu materiálneho chápaniu úspechu vo veci s ohľadom na dôvody zamietnutia žaloby, to znamená, že žalobca bola podaná dôvodne, uviedol, že nemá žiadnu vedomosť o tom, že sa súd vo svojom rozhodnutí vysporiadal alebo zaujal postoj k doručenej žiadosti o ospravedlnení neúčasti na pojednávaní zo dňa 11.12.2018, ktorú žalobca doručoval súdu elektronicky mailom, pričom súdu doplnil aj písomné vyhotovenia. Za takýchto okolností súd nemôže neúčasť žalobcu trestať odopretím práva vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu, oboznámeniu sa s listinami preukazujúcimi úhradu žalovanej sumy, keďže žiadnym spôsobom nezhodnotil dôvody neúčasti žalobcu, či uvedené dôvody neúčasti na pojednávaní považoval súd za ospravedlnené alebo nie.

Kontradiktórne konanie v zásade znamená rovnakú možnosť dozvedieť sa o všetkých dôkazoch a skutočnostiach založených v spise, ktorých účelom je ovplyvniť rozhodovanie súdu a vyjadriť sa k nim. Spravodlivý proces potom zahŕňa právo na kontradiktórne konanie, podľa ktorého musí byť príležitosť nielen byť oboznámený s každým dôkazom alebo stanoviskom, ktorého účelom je ovplyvniť rozhodovanie súdu, ale musia mať možnosť sa k nim aj vyjadriť. Je právom účastníka konania nahliadať do spisu a nie je to jeho povinnosť, pričom účastník konania nemôže byť neprímeraným spôsobom zaťažovaný, resp. nemôžu od účastníka konania spravodlivo požadovať sústavné sledovanie, doplnenie súdneho spisu. V ďalšom zdôraznil potrebu spravodlivého súdneho konania v súvislosti s kontradiktórnosťou konania a poukázal aj na článok 6 CSP, v ktorom je upravený princíp rovnosti zbraní. Ďalej argumentoval rozsudkom ESLS z 13.01.2015 vo veci Trančíková c/a SR, kde ESLS vyjadruje záver, že opomenutie povinnosti doručiť rovnopis odporcovho písomného vyjadrenia

k odvolaniu odvolateľke bolo popretím jej práva na spravodlivé konanie, pričom súd dospel k záveru, že účinok obsahu podania nie je dôležitý, je na stranách, aby sa rozhodli, či sa k podaniu vyjadria a nadväzujúc na predchádzajúcu judikatúru pripomenúť, že strany konania musia mať príležitosť sa oboznámiť so všetkými dôkazmi a stanoviskami, pričom majú právo sa k nim vyjadriť.

11. Nakoľko v danom prípade tieto zásady zo strany súdu prvej inštancie splnené neboli, došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu LS II. ÚS 102/04 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000. Vzhľadom na uvedené argumenty trval na podanom žalobnom návrhu v rozsahu zastavenia konania v časti istiny vo výške 200,-- Eur resp. 250,-- Eur a z toho vyplývajúceho nepriznania časti nároku na zaplatenie trov konania vo výške 42 % zo zaplatených trov konania žalobcom, to znamená trvá na oboznámení sa s dôkazovými prostriedkami preukazujúcimi výšku 250,-- Eur, ktoré predložil žalovaný. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok v časti istiny 250,-- Eur a trov konania vo výške 42 % zo zaplatených trov konania zrušil a vrátil rozhodnutie napadnuté odvolaním na ďalšie konanie súdu prvej inštancie a zároveň si uplatnil náhradu trov konania vo výške zaplateného súdneho poplatku za podané odvolanie.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario, § 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné v napadnutej časti zastavenia konania a v časti čiastočného vyhovenia žalobe priznať úspech, a len v časti čiastočného zamietnutia žaloby sú splnené dôvody na zrušenie rozsudku a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Podľa obsahu odvolania, žalobca podal odvolanie proti všetkým výrokom rozsudku súdu prvej inštancie.

14. V časti zastavenia konania ohľadne 200,-- Eur odvolanie dôvodné nie je, nakoľko z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že písomným podaním doručeným súdu 21.06.2018 (č.l. 62) žalobca zobral žalobu ohľadne sumy 200,-- Eur späť, čo odvolateľ ani nespochybnuje a odvolacie dôvody proti tomuto výroku absentujú.

15. Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

16. Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP možno odvolanie odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

18. Podľa ust. § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

19. Podľa ust. § 386 písm. d) CSP odvolací súd odmietne odvolanie, ak nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

20. Civilný sporový poriadok upravuje náležitosti odvolania v ust. § 363 tak, že v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolateľ môže rozsah, v akom rozhodnutie napáda, rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (ust. § 364 CSP), a rovnako do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie (ust. § 365 ods. 3 CSP).

21. Odvolací súd zistil, že odvolanie žalobcu proti výroku o zastavení konania neobsahuje žiadne odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP) a v tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že na doplnenie odvolacích dôvodov súd prvej inštancie odvolateľa nikdy nevyzýva, a to ani vtedy, ak odvolanie neobsahuje žiadny odvolací dôvod. Nakoľko odvolanie žalobcu proti výroku o čiastočnom zastavení konania neobsahovalo žiadny odvolací dôvod, pričom pre túto vadu odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať, odvolací súd odvolanie žalobcu podľa ust. § 386 písm. d) CSP odmietol.

22. Podľa § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

23. Citované ustanovenie obmedzuje právo strany podať odvolanie. Toto obmedzenie spočíva v tom, že právo podať odvolanie priznáva strane len v tom prípade, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Kedy je rozhodnutie vydané v neprospech strany, je už ponechané na výklad súdu. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní, či sa rozhodlo v neprospech žalobcu, bude porovnanie petitu žaloby s výrokom rozsudku súdu prvej inštancie. Rozhodnutie bolo vydané v neprospech strany, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma. Táto ujma však musí existovať objektívne, nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola ujma spôsobená.

24. V prejednávanej veci má odvolací súd, ako orgán aplikujúci právo, tu citované ustanovenie § 359 Civilného sporového poriadku za to, že na strane žalobcu výrokom II rozsudku súdu prvej inštancie nevznikla a ani nemohla vzniknúť žiadna, teda ani len nepatrná ujma, ktorá by bola objektívne zistiteľná. Takýto záver vyplýva z toho, že prvým odsekom výroku súd prvej inštancie žalobe žalobcu v časti o zaplatenie sumy 1178,18 Eur s príslušenstvom po prechádzajúcom čiastočnom zastavení konania ohľadne sumy 200,-- Eur, žalobe čiastočne vyhovel do výšky 728,18 eur vyhovel, teda v tejto časti svojej požiadavky uplatnenej žalobou bol žalobca úspešný, resp. rozsudok súdu prvej inštancie v tomto výroku bol vydaný v jeho prospech. Takéto odvolanie bolo podané neoprávnenou osobou, teda žalobca bol osobou, ktorá v dôsledku čiastočného vyhovenia žalobe voči žalovanému zaznamenala v konaní čiastočný procesný úspech, takýmto vyhovujúcim rozhodnutím neutrpel žiadnu ujmu na právach a nebola mu uložená žiadna povinnosť.

25. Keďže s poukazom na vyššie uvedené odvolanie proti výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie v danom prípade podala neoprávnená osoba, odvolací súd odvolanie žalobcu proti vyhovujúcemu výroku II. rozsudku súdu prvej inštancie s použitím ustanovenia § 386 písm. b) CSP odmietol.

26. V časti zamietnutia žaloby odvolací súd odvolacie argumenty odvolateľa považuje za dôvodné, pretože že súd prvej inštancie svojim procesným pochybením odňal žalobcovi právo na spravodlivý proces.

27. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranné vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej

normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. Obsah práva na súdnu a inú právnu ochranu nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov. Každé konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94). Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci má pozitívny záväzok aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné.

28. Podľa ustálenej súdnej praxe odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku je naplnený vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci strane realizáciu jej práv, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé, pričom konkrétne pochybenie súdu musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

29. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba teda rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti)

30. Podľa ustanovenia čl. 6 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku („CSP“) strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu“. Obsah uvedeného článku je vyjadrením a výslovným prehĺbením ústavnej garancie rovnosti strán sporu, vyjadrenej v Článku 47 Ústavy SR.

31. Medzi základné princípy civilného sporového kódexu patrí nepochybne princíp formálnej pravdy, ktorý ovláda civilné súdne konanie. Jeho vyjadrenie *expresiss verbis* je už v úvodných ustanoveniach CSP, podľa ktorého strany sporu majú právo sa oboznámiť s vyjadreniami, návrhmi a dôkazmi protistrany a môžu k nim vyjadriť svoje stanovisko v rozsahu, ktorý určí zákon. Civilný sporový poriadok ohraničuje rozsah uplatnenia práva na vyjadrenie sa k vyjadreniam protistrany dôsledným uplatňovaním základného princípu sudcovskej koncentrácie konania a arbitrárneho princípu.

32. Podľa § 204 CSP dôkaz listinou sa vykoná tak, že súd listinu alebo jej časť prečíta alebo oznámi jej obsah; to neplatí, ak ide o listinu, ktorej odpis bol strane sporu v priebehu konania doručený a ak listina alebo jej obsah neboli protistranou spochybnené.

33. Pokiaľ súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 12.12.2018 prijal od žalovanej listiny, v zápisnici označené ako „listiny preukazujúce čiastočne úhrady za obdobie od 07/2018 do 11/2018“, podľa obsahu zápisnice dokazovanie týmito listinami nevykonal v súlade s citovaným § 204 CSP. Zástupca žalobcu prítomný na pojednávaní nebol a hoci súd prvej inštancie mal splnené podmienky na to, aby vo veci pojednával, nemal splnené podmienky k rozhodnutiu bez toho, aby sa žalobca k týmto dôkazom vyjadril. Súd mal dať žalobcovi možnosť vyjadriť sa k predloženým listinným dôkazom, preukazujúcim čiastočne plnenie zo strany žalovanej a nakoľko tak nekonal, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Aj podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR 1Cdo/145/2017 zo dňa 26.9.2017, relevantná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), vzťahujúca sa k danej veci a princípy sú zhrnuté v rozhodnutí vo veci Ringier Axel Springer a.s. proti Slovenskej republike č. 35090/07, §§ 85 a 86, 4. október 2011, a neskôr toto zopakoval v prípade Trančíková proti Slovenskej republike, č. 17127/12 § 39, 13. jún 2015, podľa ktorej princíp rovnosti zbraní, ktorý predstavuje jeden z prvkov širšieho konceptu práva na spravodlivý proces vyžaduje, aby každej strane sporu bola daná rozumná možnosť prezentovať svoj prípad za podmienok, ktoré ju nevystavujú podstatnej nevýhode vo vzťahu k druhej strane sporu

(Niderost-Huber proti Švajčiarsku, č. 18990/91, 18. február 1997, § 23); koncept práva na spravodlivý proces požaduje právo na kontradiktórny proces, v súlade s ktorým strany sporu musia mať príležitosť nielen mať vedomosť o dôkazoch, ktoré sú potrebné pre ich úspech v spore, ale tiež mať vedomosť o všetkých vykonaných dôkazoch a predložených vyjadreniach za účelom vplývať na rozhodnutie súdu.

35. Porušením práva na spravodlivý proces je možné podľa odvolacieho súdu chápať i taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd strane znemožní realizáciu tých práv, ktoré jej priznáva Civilný procesný poriadok za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými predpismi.

36. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces.

37. S ohľadom na uvedené, v dôsledku vyššie popísaného porušenia práva na spravodlivý proces, odvolaciemu súdu neostávalo nič iné, než rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III., ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

38. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude odstrániť zistené pochybenie, pokračovať v konaní s rešpektovaním všetkých procesných práv oboch strán sporu, znovu posúdiť uplatnený zvyšný nárok žalobcu z hľadiska všetkých na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení a následne vo veci rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť.

39. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP), nakoľko nesprávne rozhodnutie s nutnosťou jeho zrušenia zakladá povinnosť súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania.

40. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).